

1169

L'aigua *tèbia*/El cafè *tebi*

(ALDC, VIII, 1872. El cafè tebi/L'aigua tèbia)

Al concepte “moderadament calent, ni fred ni calent” (*DIEC*) corresponen els adj. *tebi*, *tèbia*. Atès que l’ús del *f.* ha estat més freqüent que el del *m.* i que aquest ha sofert la influència d’aquell, ens ocuparem en primer lloc de la forma de *f.*, *tèbia*.

Tèbia és el *f.* de *tebi*, equivalents al llat. TĒPIDA, TĒPİDUS, respectivament, der. de TEBERE ‘ser calent’ → ‘ser moderadament calent’, diferenciant-se així de CALERE ‘ser, estar calent’. TĒPIDA va donar en cat. ant. tébea (s. XIII) que, pron. téb[e]a, va esdevenir *tèbia*, pel tancament de [e] en hiat, i, pron. téb[əə], *teba* en mall. i men. i, d’aquí, el *m.* *teb* (cf. *Teb*, *teba* “algún tānt calent”, Figuera, 1840). El *f.* *tèbia* (s. XV), amb una vocal del radical que

oscil·lava entre [e] i [ɛ], coneix les var. tébbia, amb geminació de la labial davant iod (com gàbbia, ràbbia); *tibia* (s. XIV) (dim. *tibeta* 153, 162, 164, 173; *tibbia*, dim. *tibbieta* 178), per harmonia vocalica (com la de sénia > sínia). *Tébia* (dim. *tebieta* 83) també va generar els *m.* *tebi*, *tébio*, *tébbio*, tépio/tépia 89, per ensordiment de l’occlusiva, *tepillo/teplla* 90, per ultracorrecció o per l’alternança en pallarès de casos com *clau/quiau*, etc., que van substituir l’arcaic tébeu, que era l’evolució normal del llat. TĒPİDUS, així com *tibia* és responsable dels *m.* *tibi*, *tibio*, *tibbio* (dim. *tibiet* 153, 159, 173, 174, 181, *tibbiet* 178), que passen per malla al DECat. El ross. *tebi* respon a un emmudiment de

